

NEMZETGAZDASÁGI MINISZTERIUM

T Á J É K O Z T A T Ó*

*az államháztartás központi alrendszerének
2018. február végi helyzetéről*

2018. március

* Az államháztartás központi alrendszerének havonkénti részletes adatai megtalálhatók a Magyar Államkincstár honlapján (<http://www.allamkincstar.gov.hu>).

ÖSSZEFOGLALÁS

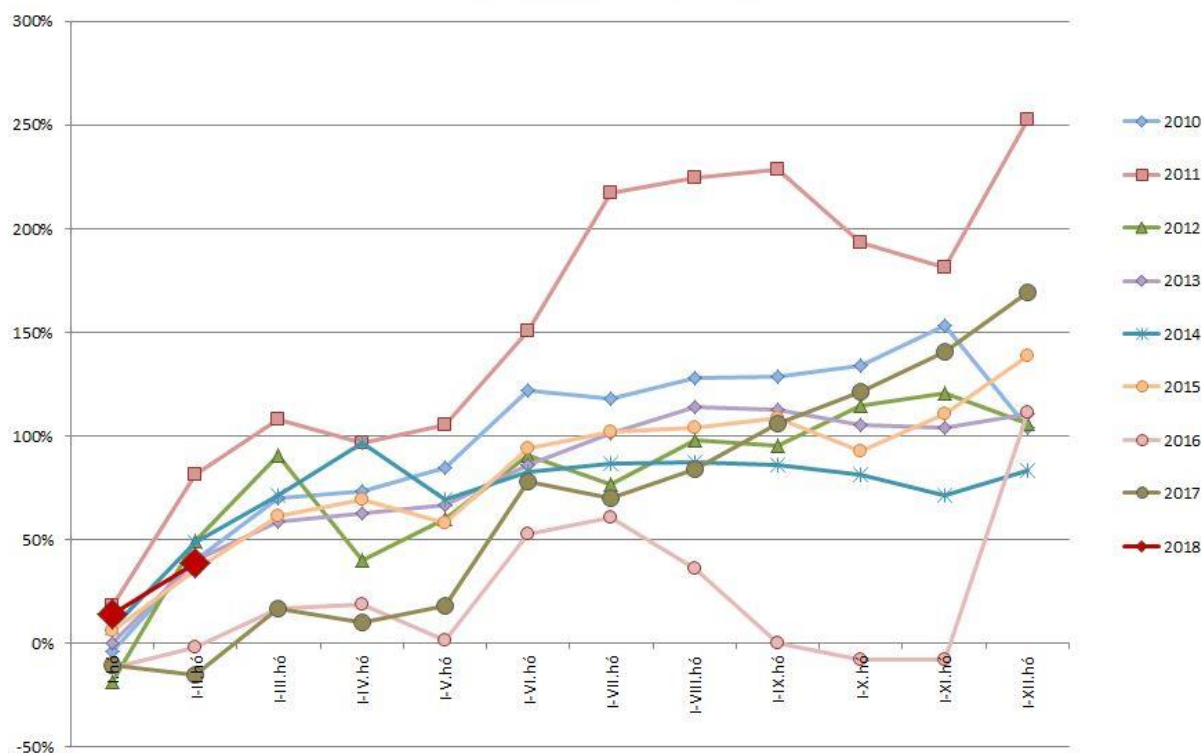
Februárban folytatódott az uniós támogatások hazai megelőlegezése, illetve fellendült a Modern Városok Program projektjeinek kifizetése is. Ennek eredményeként az év első két hónapját az államháztartás központi alrendszere 526,6 milliárd forint hiánnyal zárta.

Ezen belül a központi költségvetés hiánya 599,5 milliárd forint volt, a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai 52,8 milliárd forintos, az elkülönített állami pénzalapok pedig 20,1 milliárd forintos többletet értek el. Az idei uniós kifizetések 492,0 milliárd forintban teljesültek, szemben 2017 első két hónapjának 153,3 milliárd forintjával. 2018. február végéig a költségvetésbe azonban mindössze 17,9 milliárd forint uniós bevétel érkezett. Eközben magasabban alakultak a hazai forrásból megvalósuló fejlesztési célú kiadások, így többek között a Modern Városok Program finanszírozása is. Továbbá január elsejétől a megbízható adózóknak a korábbi 45 nap helyett már 30 napon belül a számlájukra utalja az adóhatóság a visszaigényelt áfát. Ez mintegy 200 milliárd forintos többletkiadást eredményezett az előző év azonos időszakának kifizetéséhez képest.

Tavaly január-februárhoz viszonyítva lényegesen növekedtek a foglalkoztatáshoz kapcsolódó különféle bevételek: például a személyi jövedelemadónál úgy látunk 17%-kal magasabb teljesülést, hogy változatlanul az EU egyik legalacsonyabb, 15%-os kulcsával adózunk. Ez a kedvező makrogazdasági folyamatoknak, valamint a meghozott kormányzati intézkedéseknek köszönhető. A dolgozók februárban kapták kézhez először a 2016. novemberi hatéves bérmegállapodásban foglaltak, illetve a közszféra célzott ágazati béremelése okán az idei évtől magasabb fizetéseket. Ezáltal egyrészt több pénz marad a magyar családoknál, ami érdemben támogatja a fogyasztás bővülését, valamint a munkáltatói adócsökkentések (társasági adó, szociális hozzájárulási adó) és beruházásösztönző lépések nyomán érdemben javul a hazai gazdaság versenyképessége.

A fentiek alapján a kormány idei évre továbbra is 4% feletti gazdasági bővüléssel és az uniós módszertan szerinti 2,4%-os hiánycél teljesítésével számol.

**A központi alrendszer egyenlege
az előirányzat százalékában**



Az államháztartás központi alrendszerének 2018. február végi főbb pénzforgalmi adatai a következők:

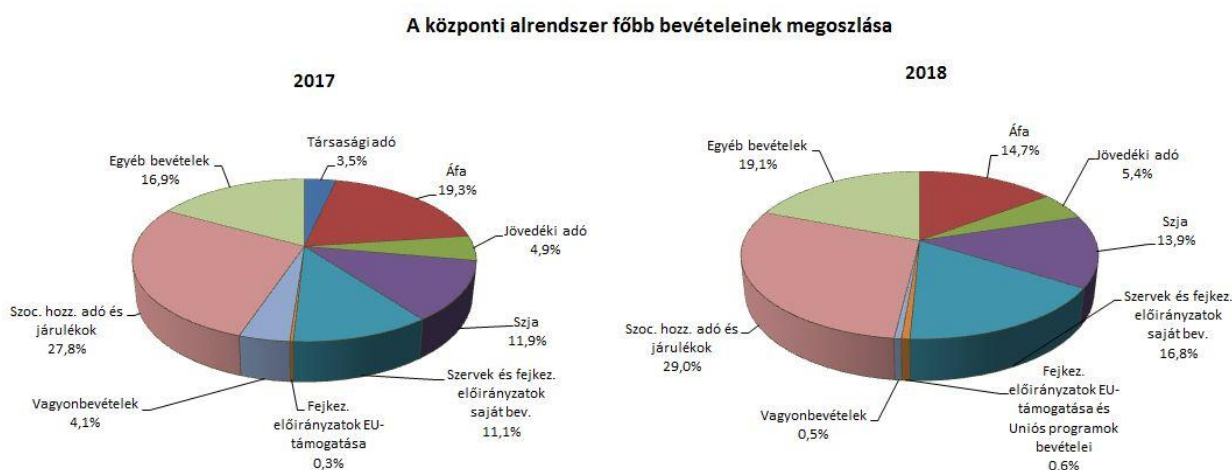
	2017. évi előzetes tény milliárd forintban (1)	2017. I-II. hó tény milliárd forintban (2)	előzetes tény=100% Index (%) (2/1)	2018. évi törvényi előirányzat milliárd forintban (1)	2018. I-II. hó tény milliárd forintban (2)	előirányzat= 100% Index (%) (2/1)
Központi költségvetés egyenlege	-1 904,2	144,2		-1 311,4	-599,5	45,7
bevétel:	13 087,4	1 823,1	13,9	12 553,8	1 768,0	14,1
kiadás:	14 991,6	1 678,9	11,2	13 865,2	2 367,5	17,1
Elkülönített állami pénzalapok egyenlege	72,5	48,4	66,8	-49,3	20,1	
bevétel:	720,0	92,4	12,8	517,0	68,8	13,3
kiadás:	647,5	44,0	6,8	566,3	48,7	8,6
Társadalombiztosítási alapok egyenlege	-142,2	-12,2	8,6	0,0	52,8	
bevétel:	5 326,2	859,7	16,1	5 680,6	968,6	17,1
kiadás:	5 468,4	871,9	15,9	5 680,6	915,8	16,1
Egyenleg összesen	-1 973,9	180,4		-1 360,7	-526,6	38,7
bevétel:	19 133,6	2 775,2	14,5	18 751,4	2 805,4	15,0
kiadás:	21 107,5	2 594,8	12,3	20 112,1	3 332,0	16,6

I.

A KÖZPONTI ALRENDSZER PÉNZÜGYI FOLYAMATAINAK ALAKULÁSA

1. A FŐBB BEVÉTELEK

A központi alrendszer 2018. február végi 2805,4 milliárd forint összegű bevételei az előző év azonos időszakához képest 30,2 milliárd forinttal magasabb összegben alakultak. Ezen belül kiemelhető, hogy növekedtek a személyi jövedelemadóból, valamint a biztosítottak által fizetett nyugdíj-, egészségbiztosítási és munkaerőpiaci járulékokból származó bevételek. Mindezek mellett lényegesen magasabb összegben teljesültek a költségvetési szervek bevételei is. Elmaradtak viszont az előző év azonos időszakához képest az általános forgalmi adóból és a társasági adóból származó bevételek, az állami vagyonnal kapcsolatos befizetések, valamint az uniós támogatások utólagos megtérítése is.



A bevételek közül a **társasági adó** mérleg soron az év első két hónapjában -5,7 milliárd forint realizálódott, ami az előző év azonos időszakától 103,3 milliárd forinttal maradt el. A bázisévhez viszonyítva az elmaradást egyrészt a 2017. évi adóelőleg-kiegészítést érintő rendelkezések 2018 januárjára történő jelentős áthúzódása magyarázza, másrészt a növekedési adóhitel-befizetések összege jelentősen csökkent.

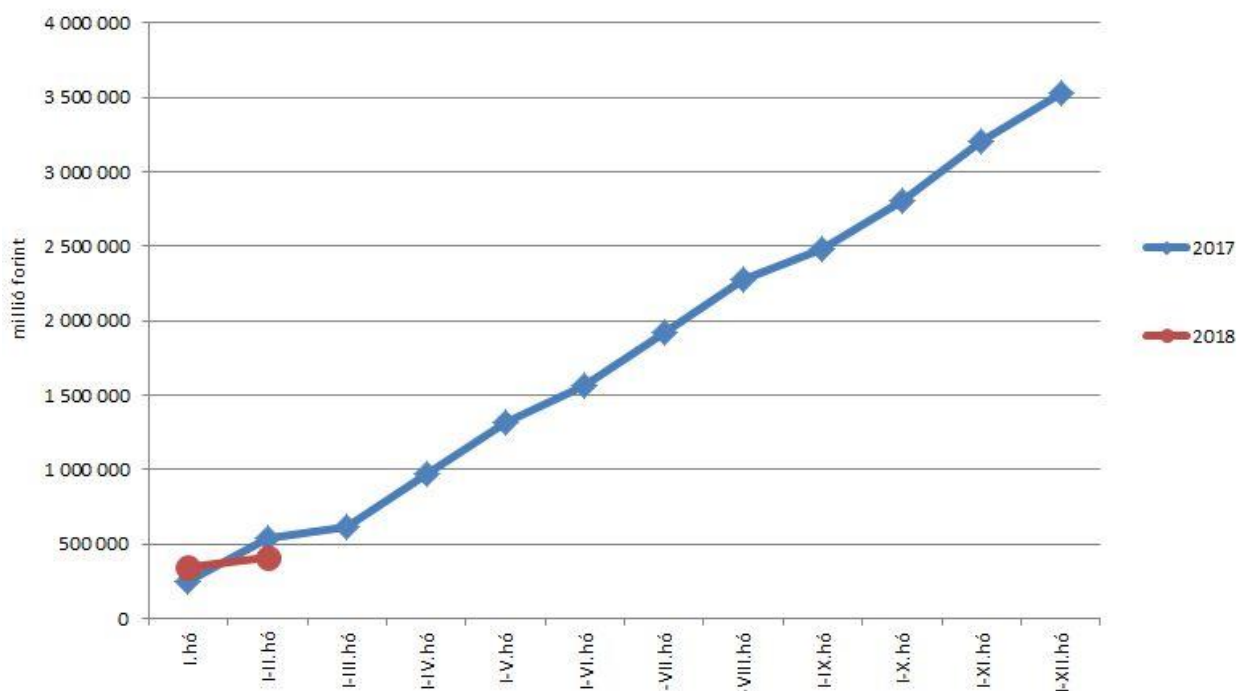
Az **egyéb központosított bevételekből** február végéig összesen 86,0 milliárd forint bevétel teljesült, amely a törvényi előírányzat 18,5%-ának felel meg. Ezen belül kiemelendő az elektronikus útdíj 26,6 milliárd forintot kitevő összege.

Egyéb központosított bevételek alakulása (millió forintban)

Megnevezés	2017. I-II. hó	2018. I-II. hó	Eltérés	
			millió forint	%
Rehabilitációs hozzájárulás	15 669,0	19 115,1	3 446,1	122,0
Környezetvédelmi termékdíjak	8 537,2	6 571,0	-1 966,2	77,0
Vízkezelési járulék	38,4	1 927,1	1 888,7	5 018,5
Hulladéklerakási járulék	1 839,3	2 409,5	570,2	131,0
Elektronikus útdíj	23 685,3	26 612,2	2 926,9	112,4
Korkedvezmény-biztosítási járulék	-3,0	0,4	3,4	-
Időalapú útdíj	18 127,5	20 019,3	1 891,8	110,4
Bírságok	268,5	8 547,6	8 279,1	3 183,5
Egyéb tételek összesen	610,0	752,5	142,5	123,4
Összesen	68 772,2	85 954,7	17 182,5	125,0

Február végéig az **általános forgalmi adóból** 413,5 milliárd forint bevétel keletkezett a költségvetésnek, ami az egy évvel korábbi bevételtől 123,3 milliárd forinttal maradt el.

Általános forgalmi adó



A befizetések és a kiutalások alakulása a következők szerint változott:

Általános forgalmi adó bevétel alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2017. I-II. hó	2018. I-II. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
Befizetés	982,5	1080,7	98,2	110,0
Kiutalás	445,7	667,2	221,5	149,7
Egyenleg	536,8	413,5	-123,3	77,0

Az idei év első két hónapjában mind a befizetések, mind a kiutalások felülteljesültek az előző év azonos időszakához képest. A kiutalások azonban kiemelkedően, több mint 200 milliárd forinttal haladták meg a 2017. évi február végi összeget. Ennek hátterében az áll, hogy február hónapban mind a 75 napos, mind a 45 napos, valamint a 30 napos kiutalási határidő egybeesett. Az áfa kiutalást jogszabályváltozás is érintette, 2018 januárjától a „jó adózók” kiutalási határideje 45 napról 30 napra csökkent. Összességében elmondható, hogy a 2018. évi áfabevétel ciklikusan alakul majd a megbízható és a kockázatos adózókkal összefüggő minősítéshez köthető kiutalási határidők miatt.

A **jövedéki adóból** származó bevétel az év első két hónapjában 150,9 milliárd forintot tett ki, amely az egy évvel korábbi bevételnél 14,1 milliárd forinttal magasabb. A bevételek megoszlása a következők szerint alakult:

Jövedékiadó-bevétel alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2017. I-II. hó	2018. I-II. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
Üzemanyag jövedéki adó	93,1	90,2	-2,9	96,9
Dohánygyártmány jövedéki adó	28,7	48,5	19,8	169,0
Egyéb termék jövedéki adó	15,0	12,1	-2,9	80,7
Import jövedéki adó és energiaadó	0,0	0,1	0,1	-
Jövedéki adók összesen	136,8	150,9	14,1	110,3

A bevételek 2018. évi alakulását befolyásolta a dohánytermékek utáni bevételek emelkedése, melynek hátterében a nagyobb forgalom áll. Az egyéb termékek esetében a bevételek csökkenése a népegészségügyi termékadót érintő törvényi változásokhoz köthető bázisévi készletezési hatás eredménye. Az üzemanyagok utáni bevételek csökkenését a kisebb forgalom és a bázisév I. negyedévében érvényes magasabb adómértékek magyarázzák.

A **pénzügyi tranzakciós illetékből** származó bevétel február végéig 44,1 milliárd forintot tett ki, amely az egy évvel korábbi bevételnél 2,0 milliárd forinttal magasabb. A növekedés hátterében a pénzforgalmi szolgáltatók magasabb befizetése áll.

A **személyi jövedelemadó** államháztartási szintű bevétele az év első két hónapjában 388,8 milliárd forint volt, amely 57,6 milliárd forinttal magasabb az egy évvel korábbi összegnél. A bázisidőszaktól való eltérés oka a magasabb bérkiáramlás miatti

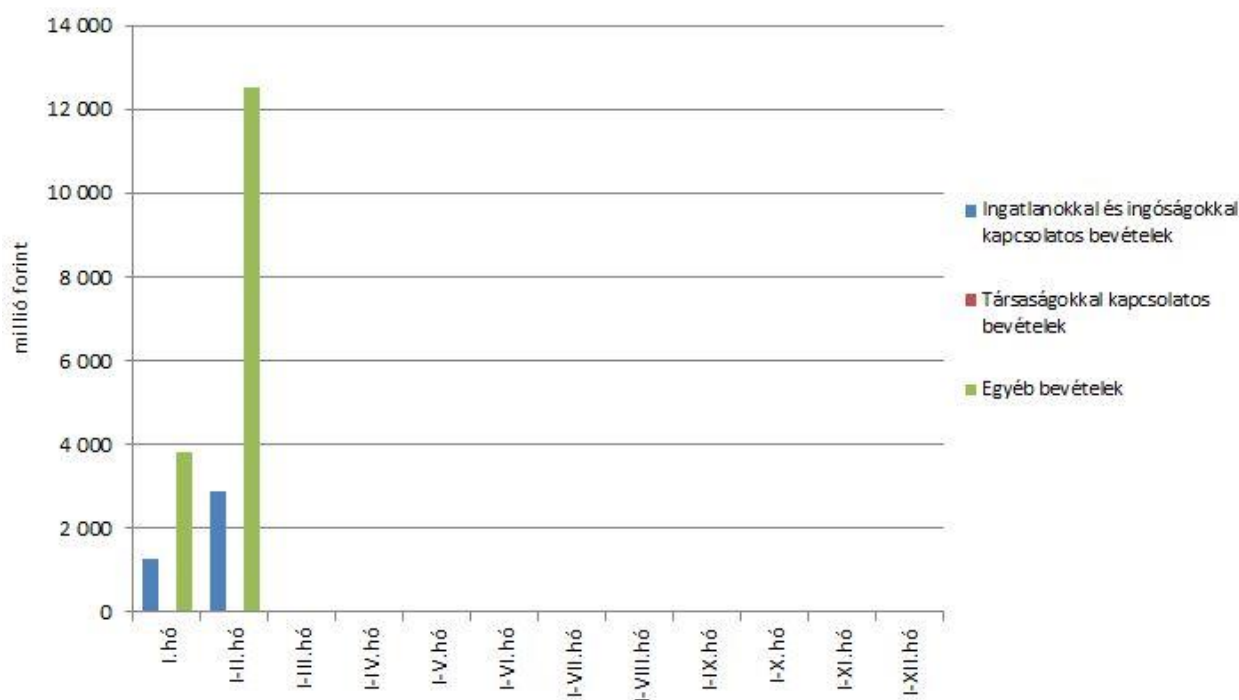
befizetésnövekedés. Az előző év azonos időszakához képest a befizetések és a kiutalások alakulását a következő táblázat részletezi:

Személyi jövedelemadó bevétel alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2017. I-II. hó	2018. I-II. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
Befizetés	337,0	391,9	54,9	116,3
Kiutalás	5,8	3,1	-2,7	53,4
Egyenleg	331,2	388,8	57,6	117,4

Az **állami vagyonnal kapcsolatos befizetések** első kéthavi összege 15,4 milliárd forint volt, melynek összetételét a következő diagram szemlélteti:

Állami vagyonnal kapcsolatos befizetések a 2018. évben



A tavalyi február végi állami vagyonnal kapcsolatos bevétel 97,7 milliárd forinttal haladta meg az ideit, döntően a termőföld-értékesítési bevételek kifutása miatt.

A 2018. évi költségvetési törvénnyel összhangban az uniós bevételek az idei évtől a támogatást nyújtó uniós előirányzatok helyett a költségvetés XLII. fejezetébe érkeznek, így ezek kimutatására az „**Uniós programok bevételei**” mérlegsoron kerül sor. Erre a mérlegsorra február végéig 17,8 milliárd forint bevétel érkezett, a 2018. évre tervezett bevétel túlnyomó része várhatóan az év második felére koncentrálódik.

Az „Egyéb uniós bevételek” mérlegsoron belül az „**Uniós támogatások utólagos megtérítése**” soron 2018 első két hónapjában nem keletkezett bevétel. Az idei évre

tervezett bevétel éven belüli eloszlása a 2007-2013-as időszak programok zárásának függvénye.

A **szociális hozzájárulási adóból és járulékokból** származó I-II. havi bevételek alakulását a következő táblázat mutatja be:

A szociális hozzájárulási adóból és járulékokból származó bevételek alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2017. I-II. hó	Az alap I-II. havi bevételén belüli aránya (%)	2018. I-II. hó	Az alap I-II. havi bevételén belüli aránya (%)	Eltérés	
					Mrd Ft	%
Nyugdíjbiztosítási Alap	496,8	98,8	552,3	97,1	55,5	111,2
Egészségbiztosítási Alap	214,2	60,0	229,9	57,5	15,7	107,3
Nemzeti Foglalkoztatási Alap	61,9	81,8	31,9	68,2	-30,0	51,5
Összesen	772,9		814,1		41,2	105,3

A **Nyugdíjbiztosítási Alap** I-II. havi bevételeinek döntő része, 97,1%-a a **szociális hozzájárulási adóból és járulékokból** származik. A szociális hozzájárulási adó és járulékok előző évhez viszonyított elemzésekor figyelembe kell venni, hogy megváltozott a szociális hozzájárulási adó megosztási aránya, a Nyugdíjbiztosítási Alap részesedése az előző évhez képest 71,61%-ról, 79,5%-ra emelkedett. Megváltozott 2018-ban az adó mértéke is, amely a 2017. évi 22%-ról 19,5%-ra csökkent, ennek hatása azonban a tervezettet jelentősen meghaladó bérkiáramlás következtében az év első két hónapjában nem érvényesült. Az I-II. havi bevételek 55,5 milliárd forinttal haladták meg az előző év azonos időszakában befolyt szociális hozzájárulási adóból és járulékokból származó bevételeket. A bevételnövekedést a megosztási arány Nyugdíjbiztosítási Alap javára végrehajtott emelése és az előző év azonos időszakához képest bekövetkezett bruttókereset-növekedés együttes hatása eredményezte. A biztosítottak által fizetett nyugdíjjárulék – amelyet nem érint a megosztási arány módosítása – az év első két hónapjában 29,6 milliárd forinttal magasabb összegben, 16,0%-kal nagyobb mértékben teljesült a tavalyi azonos időszakhoz képest. A jelentős mértékű bevételnövekedést a bérkiáramlást ösztönző kormányzati intézkedések, programok (minimálbér-emelés, szakmai bérminimum emelése, életpályaprogramok, az egészségügyben dolgozók előrehozott béremelése stb.) eredményezik.

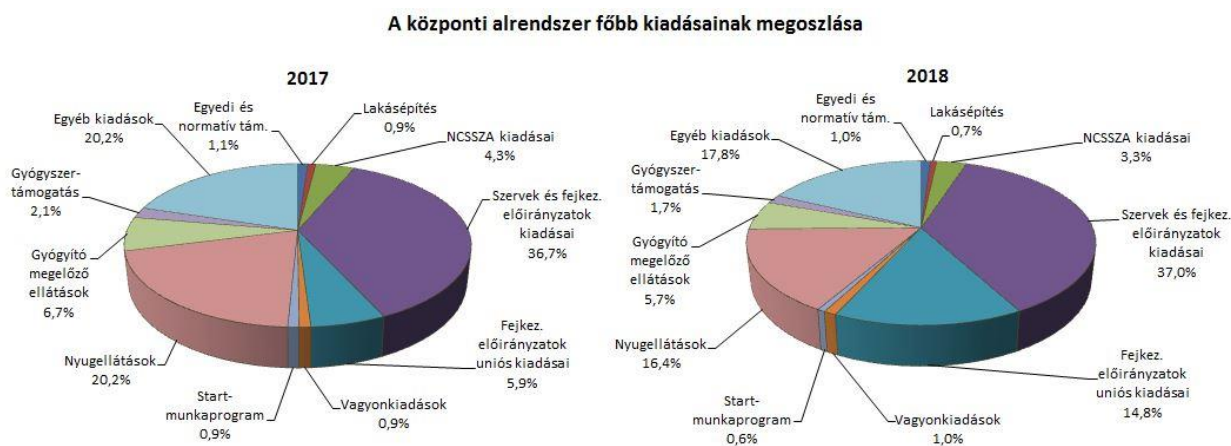
Az **Egészségbiztosítási Alap** esetében a **szociális hozzájárulási adóból és járulékokból** származó 2018. első kéthavi bevétel az alap összes bevételének 57,5%-át tette ki, és 15,7 milliárd forinttal haladta meg az előző év azonos időszakában befolyt szociális hozzájárulási adóból és járulékokból származó bevételeket. A szociális hozzájárulási adó és járulékok előző évhez viszonyított változásakor figyelembe kell venni, hogy 2018. januártól csökkent az adó mértéke (a 2017. évi 22%-ról 19,5%-ra), az Egészségbiztosítási Alap változatlan megosztási aránnyal részesül a szociális hozzájárulási adóból, továbbá az előző év azonos időszakához képest bruttó keresetnövekedés következett be.

Tavaly az év első két hónapjában a **Nemzeti Foglalkoztatási Alapnak** (NFA) a szociális hozzájárulási adó NFA-t megillető részéből 34,0 milliárd forint bevétele származott. 2018-tól már nem részesül e bevételből az alap. Idén február végéig az egészségbiztosítási és munkaerőpiaci járulék NFA-t megillető hányada 31,9 milliárd forintot tett ki, mely 4,0 milliárd forinttal haladta meg az előző év azonos időszakának az összegét.

Az Egészségbiztosítási Alap 2018. első kéthavi összes bevételének 9,9%-a az **egészségügyi hozzájárulásból** származó bevétel. 2018 első két hónapjában az alapnak ebből 39,4 milliárd forint bevétele keletkezett, amely a 2017. évi február végi bevételtől 0,9 milliárd forinttal maradt el.

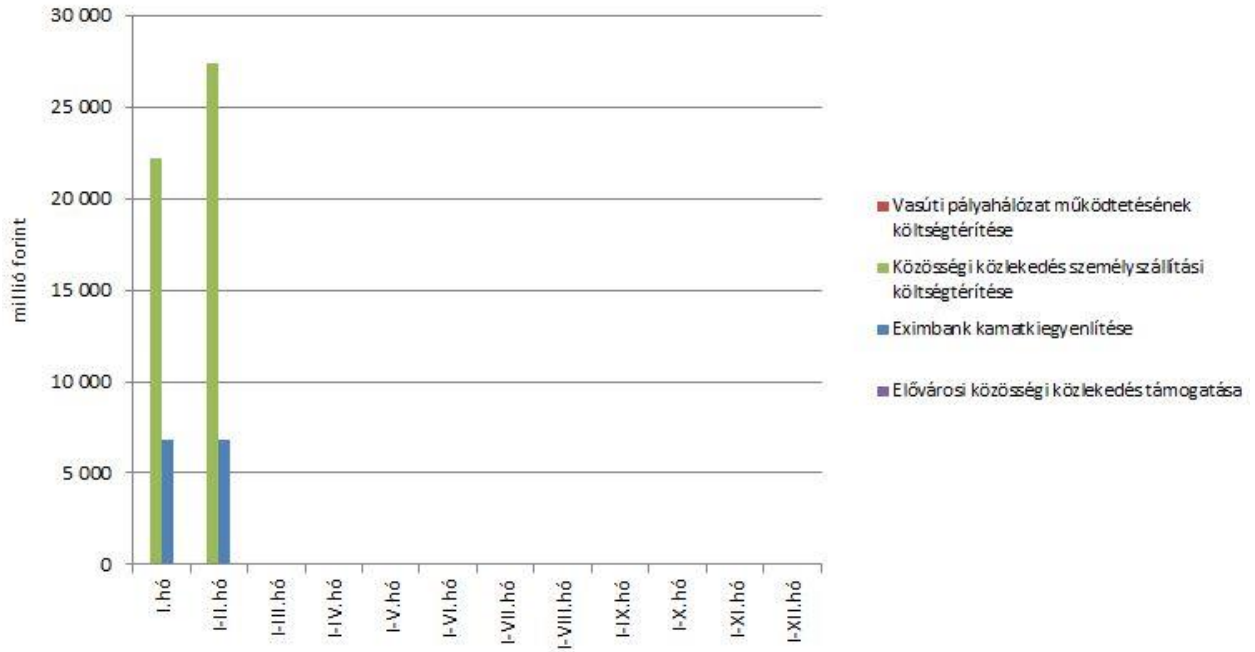
2. A FŐBB KIADÁSOK

A központi alrendszer 2018. február végi 3332,0 milliárd forint összegű kiadásai 737,2 milliárd forinttal teljesültek magasabb összegben, mint az elmúlt év azonos időszakában, mely elsősorban a szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok uniós kiadásainak előző évhez viszonyított növekedésével függ össze. Emellett jelentős mértékben meghaladták a 2017. évi első kéthavi kiadásokat a költségvetési szervek kiadásai, a szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok hazai kiadásai, valamint a nyugellátásokra fordított összegek is.



Az **egyedi és normatív támogatásokra** fordított kiadások az év első két hónapjában 34,3 milliárd forintot tettek ki, amely összeg mintegy 17%-kal haladta meg az előző év azonos időszakában történt teljesítés értékét. Az eltérés alapvetően arra vezethető vissza, hogy a vasúti személyszállítás korábbi időszakokra járó költségtérítéseinek elszámolását illetően idén előbb került sor kifizetésekre. A kiadások meghatározó tételeit jelentő közösségi közlekedési személyszállítási és vasúti pályahálózat-működtetési költségtérítés, valamint az elővárosi közösségi közlekedés támogatásának finanszírozása kapcsán közszolgáltatási szerződésekben, az Eximbank Zrt. részére nyújtott kamatkiegyenlítés esetében pedig jogszabályban meghatározott ütemezés alapján fizet az állam. A főbb tételek alakulását a következő diagram szemlélteti:

Egyedi és normatív támogatások a 2018. évben



A **lakásépítési támogatásokra** fordított kiadások az év első két hónapjában 23,5 milliárd forintot tettek ki, amely nagyságrendjében megegyezik a korábbi év azonos időszakára teljesülésével.

A **Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap** a családi támogatásokat, a korhatár alatti ellátásokat, a jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatásokat, valamint a különféle jogcímen adott térítéseket tartalmazza.

A főbb támogatásokat az alábbi táblázat részletezi:

A Nemzeti Család-és Szociálpolitikai Alap kiadásainak alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2017. I-II. hó	2018. I-II. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
Családi támogatások	71,6	69,1	-2,5	96,5
<i>Ebből:</i>				
<i> családi pótlék</i>	56,6	53,9	-2,7	95,2
<i> gyermekgondozást segítő ellátás</i>	10,4	10,6	0,2	101,9
Korhatár alatti ellátások	15,6	15,6	0,0	100,0
<i>Ebből:</i>				
<i> korhatár előtti ellátás és táncművészeti életjáradék</i>	2,9	3,1	0,2	106,9
<i> szolgálati járandóság</i>	12,7	12,5	-0,2	98,4
Jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatások	20,8	21,4	0,6	102,9
<i>Ebből:</i>				
<i> járási szociális feladatok ellátása</i>	11,2	11,0	-0,2	98,2
<i> fogyatékosági támogatás és vakok személyi járadéka</i>	5,7	6,0	0,3	105,3
<i> politikai rehabilitációs és más nyugdíj-kiegészítések</i>	2,0	2,5	0,5	125,0
Különféle jogcímen adott térítések	3,9	3,8	-0,1	97,4
<i>Ebből:</i>				
<i> közgyógyellátás</i>	2,7	2,6	-0,1	96,3
Összesen	111,9	109,9	-2,0	98,2

A **családi támogatásokra** idén február végéig összesen 69,1 milliárd forintot fordítottak, amely a 2017. évi első kéthavi kiadásoktól 3,5%-kal maradt el. Ezt döntően a családi pótlékra kifizetett összeg idei évi alakulása okozta. A korábban elindult Népesedéspolitikai Akció ugyan hatékonyan segíti elő a kedvező demográfiai folyamatokat, azonban a támogatási rendszerbe belépők számának folyamatos növekedése nem tudja kompenzálni a korábbi évek kedvezőtlen folyamatai következtében kilépők miatti létszámkiesést. A **korhatár alatti ellátásokra** 2018. február végéig 15,6 milliárd forintot folyósítottak, mely nagyságrendjében azonos az előző év azonos időszakában e célra kifizetett összeggel. Az adatok tartalmazzák ezen ellátások januárban végrehajtott emelésének (a nyugdíjakra vonatkozó szabályok szerint végrehajtott 3,0%-os emelés, továbbá a 2017. novemberi 0,8%-os kiegészítő emelés beépítése) a hatását is. Idén az első két hónapban a **jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatások** közül döntően a politikai rehabilitációs és más nyugdíj-kiegészítésekre fordított összeg (2,5 milliárd forint), valamint a fogyatékosági támogatás (6,0 milliárd forint) alakultak magasabban az előző évi azonos időszaki kifizetésnél. Ezen ellátások jelentős részét a nyugdíjakra vonatkozó szabályok szerint kell emelni, így az adatok tartalmazzák az ellátások januárban végrehajtott emelésének hatását, továbbá a XX. századi diktatúrák áldozatainak járó, politikai rehabilitációs célú nyugdíj-kiegészítésekkel kapcsolatos kormányrendeletek módosításáról szóló 28/2017. (II. 13.) Korm. rendeletben előírt 40%-os emelés hatását is. A jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatásokon belül a legnagyobb

összeget (11,0 milliárd forint) a járási szociális feladatok ellátására fordították, amely az ápolási díj, az időskorúak járadéka, a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, valamint az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás forrását tartalmazza. Az idei kifizetés 0,2 milliárd forinttal maradt el az előző évi február végi teljesítéstől, melynek háttérében az áll, hogy a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők létszáma – köszönhetően a kedvező munkaerőpiaci folyamatoknak – csökkenést mutat. A **különbéle jogcímen adott térítések** 2018. február végéig 3,8 milliárd forintot tettek ki, amely az előző évi első kéthavi teljesítésnél csak kismértékben volt kevesebb. A térítéseken belül a legnagyobb összeget, 2,6 milliárd forintot a közgyógyellátásra fizették ki.

A **helyi önkormányzatok** 2018. évi feladataihoz a hatályos költségvetési törvény 705,4 milliárd forint állami támogatást biztosít, ami a 2017. évi 641,1 milliárd forintos eredeti törvényi előirányzatnál 64,3 milliárd forinttal magasabb. E többlet szolgál fedezetül egyrészt a minimálbért és garantált bérminimumot érintő intézkedésekre és szociális hozzájárulási adócsökkentésre 19,0 milliárd forint értékben, másrészt egyéb bérintézkedésekre (pl. polgármesteri béremelésre, óvodai segítők 7+3%-os béremelésére, óvodapedagógusok minősítésének többletköltségére, szociális béremelésekre, kulturális illetménypótléokra) 25,1 milliárd forint értékben, ezenfelül egyéb feladatokra (kiemelt fejlesztési többletekre, bölcsődei feladatfinanszírozás kialakításának többlettámogatására, egyéb kisösszegű pluszforrásokra) 20,2 milliárd forint értékben.

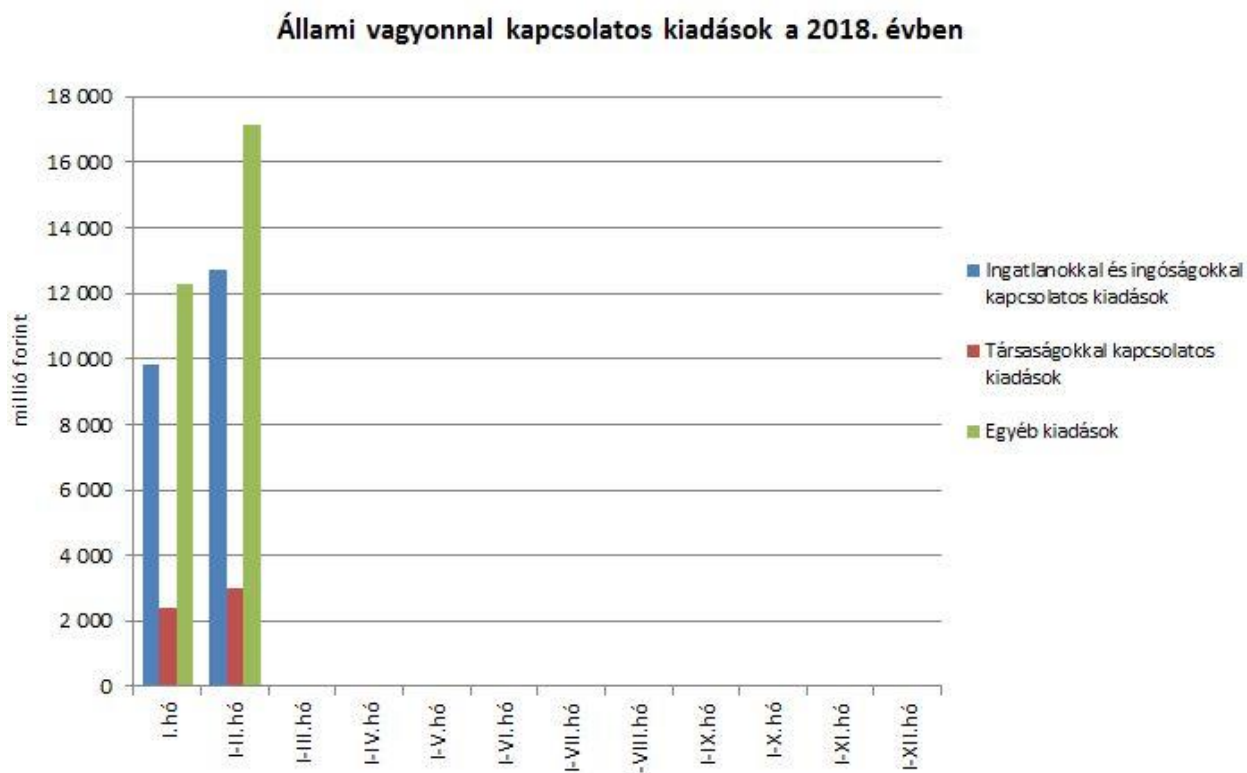
A jelentősebb tételek alakulását a következő táblázat mutatja:

A helyi önkormányzatok támogatásának alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2017. I-II. hó	2018. I-II. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
A helyi önkormányzatok általános működésének és ágazati feladatainak támogatása	109,5	118,0	8,5	107,8
<i>A helyi önkormányzatok működésének általános támogatása</i>	30,2	31,2	1,0	103,3
<i>A települési önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatása</i>	32,4	33,6	1,2	103,7
<i>A települési önkormányzatok egyes szociális, gyermekjóléti és gyermekékeztetési feladatainak támogatása</i>	38,3	43,2	4,9	112,8
<i>A települési önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása</i>	8,6	10,0	1,4	116,3
Helyi önkormányzatok kiegészítő támogatása	0,8	0,5	-0,3	62,5
Költségvetési szerveknél foglalkoztatottak kompenzációja	0,7	0,5	-0,2	71,4
Év közben létrejött új jogcímek kiadásai	3,9	23,6	19,7	605,1
Összesen	114,9	142,6	27,7	124,1

A „Hozzájárulás az EU költségvetéséhez” mérlegsoron a 2018. év első két hónapjában teljesített kiadás 57,8 milliárd forint volt, ami a törvényi előirányzat 18,6%-a. A hozzájárulás 14,9 milliárd forinttal haladta meg a 2017. év február végéig teljesített összeget.

Az **állami vagyonnal kapcsolatos kiadások** első kéthavi összege 32,8 milliárd forint volt, melynek összetételét a következő diagram szemlélteti:



Az elkülönített állami pénzalapok kiadásai közül jelentősebb összeget tett ki a **Nemzeti Foglalkoztatási Alapból finanszírozott Start-munkaprogram** kiadása, mely február végéig 20,3 milliárd forintot tett ki. E kifizetés az előző év azonos időszakában teljesített összegtől 2,2 milliárd forinttal maradt el.

A társadalombiztosítás pénzügyi alapjain belül nagyságrendileg kiemelkedő tétel volt a **Nyugdíjbiztosítási Alapnál a nyugellátásokra** fordított 545,4 milliárd forint. Az első kéthavi kifizetések tartalmazzák az év elején végrehajtott emeléseket, azaz a nyugdíjakra beépült 2017. évi novemberi 0,8%-os kiegészítő, illetve az arra számított januári 3,0%-os nyugdíjemelések összegét. Az előző év azonos időszakához képest így nyugdíjakra 21,2 milliárd forinttal, 4,0%-kal költött többet a költségvetés. Ezen belül a korbetöltött öregségi nyugdíjakra 16,0 milliárd forinttal, a nők 40 éves szolgálati jogviszonyával igényelhető ellátásra 3,4 milliárd forinttal több pénz került kifizetésre, mint az előző év azonos időszakában.

Az **Egészségbiztosítási Alap** 2018. első kéthavi összes kiadásának 28,4%-át a **pénzbeli ellátásokra** fordított összeg adta. Az ellátások részletes bemutatását a következő táblázat tartalmazza:

Az Egészségbiztosítási Alap pénzbeli ellátásokra fordított kiadásainak alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2017. I-II. hó	2018. I-II. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
Pénzbeli ellátások	99,5	105,0	5,5	105,5
<i>Ebből:</i>				
<i>Rokkantság, rehabilitációs ellátások</i>	49,8	49,1	-0,7	98,6
<i>Gyermekgondozási díj</i>	22,6	25,7	3,1	113,7
<i>Táppénz</i>	16,4	18,3	1,9	111,6

Az Egészségbiztosítási Alapon belül a legnagyobb kiadási előirányzatot képező **gyógyító-megelőző ellátásokra** kifizetett összeg 189,7 milliárd forint volt az év első két hónapjában, ez 16,0 milliárd forinttal több, mint a bázisidőszak kiadása. Az előző év azonos időszakához viszonyított növekedésben szerepet játszanak az egészségügyi ágazatban végrehajtott béremelések (a szakdolgozókat és orvosokat érintő 2017. novemberi béremelés, valamint a szakdolgozók tekintetében a 2018. novemberi béremelés januárra történő előrehozása), továbbá a háziorvosi finanszírozás növekedése (a 2017. év II. félévében a rezsitámogatás havi összege további 130 ezer forinttal emelkedett).

Gyógyszertámogatásra 2018 első két hónapjában 56,5 milliárd forintot költött az egészségbiztosítás, ez 0,9 milliárd forinttal magasabb a 2017. évi január-februári kiadásnál.

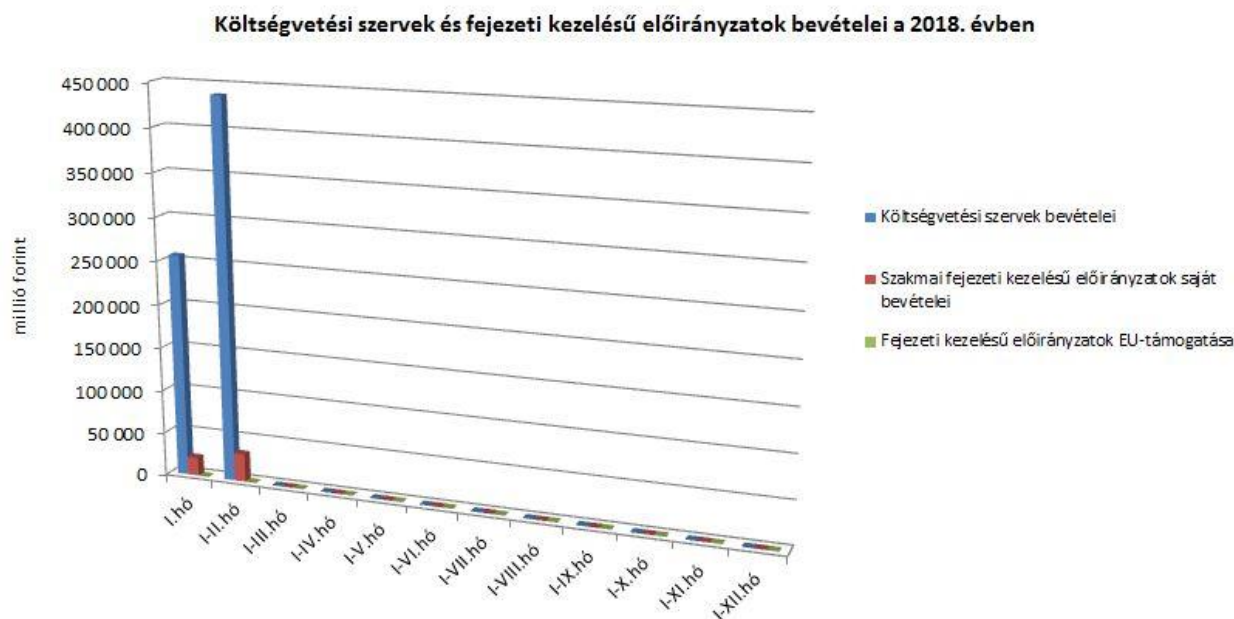
3. A KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉSI SZERVEK ÉS FEJEZETI KEZELÉSŰ ELŐIRÁNYZATOK ALAKULÁSA

2018 első két hónapjában a **központi költségvetési szervek bevételei** összesen 437,7 milliárd forintot tettek ki, mely 48,3%-kal magasabb a 2017. január-február havi bevételeknél. Az intézmények bevételei közül a következő jelentősebb tételek emelhetők ki: 156,2 milliárd forint a 2014-2020 közötti kohéziós operatív programok előirányzat-felhasználási számlájáról közvetlenül érkezett bevétel, több intézmény részére, különböző projektek támogatási előlegeként, melyek a vizsgált két év első kéthavi bevételei közötti eltérést is magyarázzák, továbbá 139,2 milliárd forint a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő által az egészségügyi intézményeknek utalt támogatás.

A **szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok** esetében a **hazai forrásból származó bevételek összege** 2018 első két hónapjában 32,2 milliárd forint volt, ami 18,0 milliárd forinttal magasabb az előző év azonos időszakához képest. A bevételek közül kiemelhető egy 6,7 milliárd forintos jóváírás „A 2007-2013. évek közötti operatív programok visszaforgó pénzeszközeinek felhasználása és kezelése” törvénysoron a visszaforgó pénzeszközök kötelezettségvállalással nem terhelt részének visszautalásából adódóan, valamint jelentősebb összeget tettek ki a visszautalásokból és visszafizetésekben származó bevételek is.

A „**Fejezeti kezelésű előirányzatok EU támogatása**” mérlegsorra 2018. február végéig csak minimális összegű bevétel érkezett, mivel a 2018. évi költségvetési törvénnyel összhangban az uniós bevételek az idei évtől a támogatást nyújtó uniós előirányzatok helyett a költségvetés XLII. fejezetébe érkeznek, így ezek kimutatására az „Uniós programok bevételei” mérlegsoron kerül sor.

A 2018. évi február végi, együttesen mintegy 470 milliárd forint összegű bevételek megoszlását a következő grafikon szemlélteti:



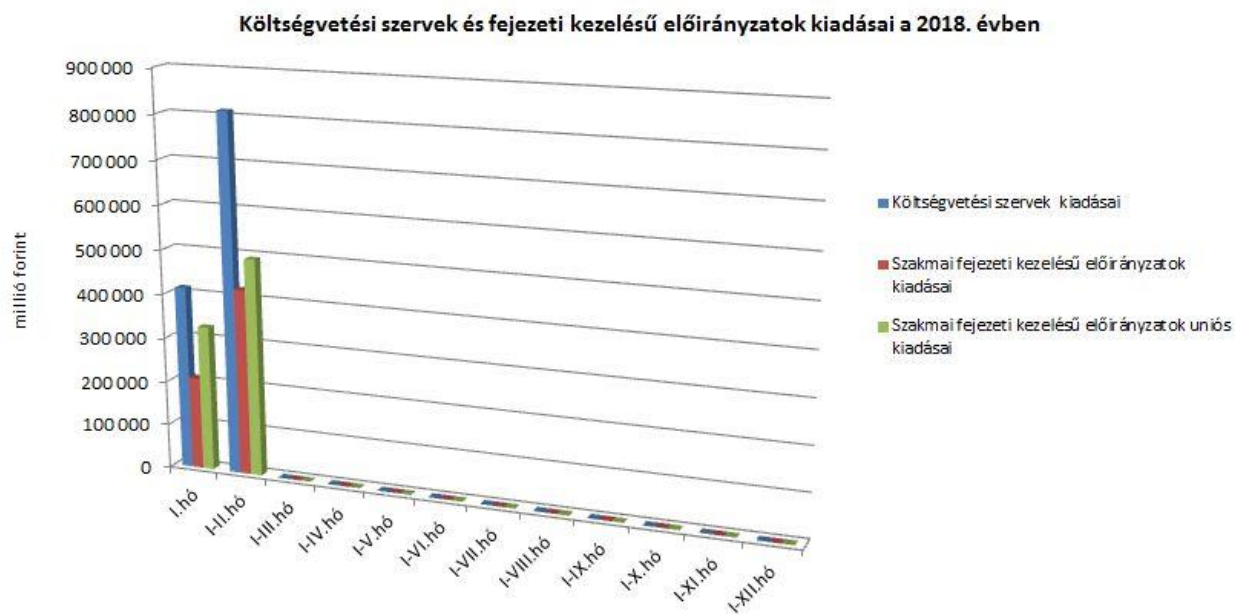
A **költségvetési szervek kiadásai** 2018 első két hónapjában 812,2 milliárd forintot tettek ki, amely 15,3%-kal haladta meg az előző év azonos időszakában teljesült kiadásokat. Az intézmények teljesítéséből 501,1 milliárd forintot tett ki a személyi juttatásokra és szociális hozzájárulási adóra, a munkaadókat terhelő járulékokra kifizetett összeg, amely 41,7 milliárd forinttal magasabb az előző évi e célú kiadásnál. Ezenkívül az alábbi nagyobb összegű kifizetések történtek: 10,9 milliárd forint kifizetés az Országos Rendőr-főkapitányságnál (likvid pénzeszközök átadása rendvédelmi szervek részére, illetve építési munkálatokra, objektumok kivitelezésére, gépjárműbeszerzésre), 8,6 milliárd forint kiadás a Honvédelmi Minisztérium Védelemgazdasági Hivatala központi költségvetéséből szolgáltatások kifizetésére (őrzés-védelem, üzemeltetés, karbantartás stb.), valamint 5,9 milliárd forint kifizetés a külképviseletik igazgatásánál, elsősorban devizaellátmányra.

A **szakmai fejezeti kezelésű előirányzatokon belül a hazai forrásból finanszírozott kifizetések** 2018. első kéthavi teljesítése 421,1 milliárd forintot tett ki, melyek 172,3 milliárd forinttal alakultak magasabban, mint az előző év azonos időszakában. Ezen időszak teljesítéséből az alábbi tételek emelhetők ki: 74,9 milliárd forintot tett ki a „Modern Városok Program” keretében megvalósuló fejlesztések kifizetése, 54,5 milliárd forint kifizetés történt a normatív finanszírozásra (köznevelési célú humánszolgáltatás és működési támogatás, nem állami felsőoktatási intézmények támogatása, hit- és erkölcstanoktatás, tankönyvtámogatás, köznevelési szerződések, szociális célú humánszolgáltatások támogatása), 31,2 milliárd forint utalás a „Közúthálózat fenntartás és működtetés” és az „Útdíj rendszerek működtetése” törvényi sorokról, 17,3 milliárd forint kifizetése az „Autópálya rendelkezésre állási díj” törvényi sorról, valamint 10,6 milliárd forint folyósítása az „Egyházi alapintézmény-működés, SZJA rendelkezés és kiegészítése” törvénysorról. A két év első két hónapjának kiadásai közötti eltérést elsősorban a Modern Városok Program fejlesztéseire, a „Közúthálózat fenntartás és

működtetés”, illetve az „Útdíj rendszerek működtetése” törvénysorokról kifizetett összegek magyarázzák.

Az **uniós programok** előirányzatain 2018 első két hónapjában összesen 492,0 milliárd forint kifizetés történt, amely az éves előirányzat 20,3%-os teljesítését jelenti. A legtöbb kiadást az év során eddig az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program (165,4 milliárd forint), az Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program (98,8 milliárd forint), valamint a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (77,0 milliárd forint) teljesítette.

A 2018. évi február végi, együttesen több mint 1725 milliárd forint összegű kiadások megoszlását a következő grafikon szemlélteti:



4. KAMATEGYENLEG

A bevételek és kiadások egyenlegeként adódó 52,1 milliárd forint összegű **nettó kamatkiadás** 42,7 milliárd forinttal lett kevesebb az előző év azonos időszakához képest, mely a kamatfizetések éven belüli eltérő lefutásával magyarázható.

A kamategyenleg összetétele (milliárd forintban)

	I-II. hó	
	2017	2018
1. Bevétel	17,2	28,6
1.1. Forint	17,3	28,6
<i>1.1.1. Államkötvények kamata</i>	<i>17,3</i>	<i>28,6</i>
<i>1.1.2. Kincstárjegyek kamata</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
<i>1.1.3. Repóügyletek kamata</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
<i>1.1.4. KESZ forintbetét kamata</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
1.2. Deviza	-0,1	0,0
<i>1.2.1. Devizaműveletek kamatelszámolásai</i>	<i>-0,1</i>	<i>0,0</i>
2. Kiadás	112,0	80,7
2.1 Forint	66,9	39,5
<i>2.1.1. Forinthitelek kamata</i>	<i>4,6</i>	<i>4,5</i>
<i>2.1.2. Államkötvények kamata</i>	<i>47,2</i>	<i>16,0</i>
<i>2.1.3. Kincstárjegyek kamata</i>	<i>15,1</i>	<i>19,0</i>
<i>2.1.4. Repóügyletek kamata</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
<i>2.1.5. Egyéb függő tételek</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
2.2. Deviza	45,1	41,2
<i>2.2.1. Devizahitelek kamata</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
<i>2.2.2. Devizakötvények kamata</i>	<i>45,1</i>	<i>41,2</i>
3. Kamategyenleg	94,8	52,1

II. AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS KÖZPONTI ALRENDSZERÉNEK FINANSZÍROZÁSA

1. Állományi adatok

A központi költségvetés adóssága 2018. február végéig 579,5 milliárd forinttal növekedett négy, egymást részben ellensúlyozó tényező következtében:

- **Az első tényező** a kedvező piaci helyzetben megvalósított nettó forintkibocsátás - jelentős részben a lakosságnak közvetlenül értékesített állampapírokból - 732,2 milliárd forint összegben, ami a költségvetés éves hiányát és részben a lejáró devizaadósságot finanszírozza.
- **A második tényező** a forint árfolyamának az elmúlt év végéhez képest bekövetkezett gyengülése, amely az adósság devizában fennálló részének forintban számított nyilvántartási értékét 76,2 milliárd forinttal növelte.
- **A harmadik – előbbiekkal ellentétes, csökkentő hatású – tényező** a nettó devizatörlesztés 87,6 milliárd forint értékben.
- **A negyedik – szintén csökkentő hatású – tényező** a deviza-keresztárfolyamok változása miatt bekövetkezett mark-to-market betétállományok csökkenése 141,3 milliárd forint összegben.

Az előzetes adatok szerint február végén a **központi költségvetés forint- és devizaadóssága** az alábbiak szerint alakult:

A központi költségvetés adósságának alakulása 2018-ban, milliárd forint

	2017. december 31.		kibocsátás (növekedés)	törlesztés (csökkenés)	egyéb változás	nettó változás	2018. február 28.		változás százalékpont
	előzetes állomány	megoszlás (%)					előzetes állomány	megoszlás (%)	
	I-II. hónap								
1. Forint	20 689,4	77,35	2 490,9	1 758,7	0,0	732,2	21 421,6	78,39	1,04
1.1. Hitel	1 041,1	3,89	39,7	0,0	0,0	39,7	1 080,8	3,96	0,06
1.1.1. Külföldi	1 041,1	3,89	39,7	0,0	0,0	39,7	1 080,8	3,96	0,06
1.1.2. Belföldi	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00
1.2. Állampapír	19 648,3	73,46	2 451,2	1 758,7	0,0	692,5	20 340,8	74,44	0,98
1.2.1. Piaci értékesítésű	19 609,2	73,32	2 451,2	1 758,7	0,0	692,5	20 301,7	74,30	0,98
1.2.1.1. Kötvény	11 767,1	44,00	588,9	173,1	0,0	415,8	12 182,9	44,58	0,59
1.2.1.2. Diszkontkincstárjegy	1 039,2	3,89	595,9	627,4	0,0	-31,5	1 007,7	3,69	-0,20
1.2.1.3. Lakossági állampapír	6 802,9	25,43	1 266,4	958,1	0,0	308,2	7 111,1	26,02	0,59
1.2.2. Nem piaci értékesítésű	39,2	0,15	0,0	0,0	0,0	0,0	39,2	0,14	0,00
2. Deviza	5 782,5	21,62	111,2	198,7	76,2	-11,4	5 771,2	21,12	-0,50
2.1. Hitel	929,1	3,47	108,5	108,2	12,1	12,4	941,5	3,45	-0,03
2.1.1. Külföldi	929,1	3,47	108,5	108,2	12,1	12,4	941,5	3,45	-0,03
2.1.2. Belföldi	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00
2.2. Állampapír	4 853,5	18,15	2,6	90,5	64,1	-23,8	4 829,7	17,67	-0,47
2.2.1. Külföldi	4 145,9	15,50	0,0	81,6	54,7	-26,9	4 119,0	15,07	-0,43
2.2.2. Belföldi	707,6	2,65	2,6	8,9	9,4	3,1	710,7	2,60	-0,04
Összesen	26 472,0	98,97	2 602,0	1 957,4	76,2	720,8	27 192,8	99,51	0,54
Egyéb kötelezettség	274,2	1,03	116,5	259,0	1,2	-141,3	132,9	0,49	-0,54
MINDÖSSZESEN	26 746,2	100,00	2 718,6	2 216,4	77,3	579,5	27 325,7	100,00	0,00

Megjegyzés: a táblában szereplő tizedes eltérések kerekítésből adódnak.

A központi költségvetés devizaadóssága február végéig 11,4 milliárd forinttal 5771,2 milliárd forintra csökkent az elmúlt év végéhez képest. A devizaadósság részaránya a 2017. év végi 21,6%-os szintről 21,1%-os szintre csökkent a teljes adósságon belül.

A költségvetés forintadóssága február végéig 732,2 milliárd forinttal nőtt, és 21 421,6 milliárd forintot tett ki, a forintrészarány elérte a teljes államadósság 78,4%-át. 2017 decemberében ez az arány 77,4% volt.

2018. február végén a lakossági állampapírok állománya 7111,1 milliárd forintot tett ki, ami 308,2 milliárd forint növekedést jelent 2017. december vége óta. Ez döntően három tényezőre vezethető vissza. A lakossági ügyfelek által vásárolható, egy évnél hosszabb futamidejű Prémium Magyar Állampapír és a Bónusz Magyar Állampapír együttes állománya 2018. február végén 240,8 milliárd forintos ez évi növekedés hatására 2698,3 milliárd forint lett. A kétéves futamidejű, fix kamatozású állampapír állománya 59,4 milliárd forint összegű februári növekedése következtében február hó végén 436,2 milliárd forintra emelkedett. Az Egyéves és a Féléves Magyar Állampapírok állománya 3464,1 milliárd forint volt február végén, amely 2,6 milliárd forinttal magasabb a 2017. év végi állománynál.

A külföldi befektetők állampapír állománya februárban 10,7 milliárd forinttal csökkent az előző hónaphoz képest. A külföldi állomány 98,2%-a, 3332,3 milliárd forint államkötvény és 1,8%-a, 62,0 milliárd forint diszkontkincstárjegy. A külföldi állomány átlagos hátralévő futamideje február végén 5,3 év volt, amely kismértékű növekedést jelent az előző hónap végéhez képest.

A deviza-államadósság kockázatainak csökkentése érdekében az ÁKK Zrt. swapműveleteket köt, amiből az adósságállomány részét képezik az ezen ügyletek után az ÁKK Zrt.-nél elhelyezésre kerülő fedezeti összegek (az ún. mark-to-market betétek) az egyéb kötelezettségek soron. Az elmúlt években az egyéb devizák (főként az USD) jelentősen felértékelődtek az euróhoz képest, az emiatt keletkező többletadósságot viszont a swapkötéssel sikerült kizárni. A vizsgált időszakban az egyéb kötelezettségek állománya 141,3 milliárd forinttal csökkent az euró felértékelődése következtében, és február végén az állomány 132,9 milliárd forintot tett ki, ami a teljes államadósság 0,5%-át jelenti.

2. Kamatok, hozamok alakulása

A *diszkontkincstárjegyek* februári aukcióin a havi átlagos fedezettség az előző havi 1,9-ről 1,8-re mérséklődött. A *kötvényaukciókon* a fedezettség az előző havi 3,0-ről 2,1-re csökkent.

A *3 hónapos diszkontkincstárjegy* utolsó februári aukcióján a hozam az egy hónappal korábbi aukcióhoz képest nem változott, és 0,00%-ot tett ki. A *12 hónapos kincstárjegy* utolsó februári aukcióján a kialakult átlaghozam 0,01% lett, amely 1 bázisponttal magasabb a januári értéknél.

A *3 éves kötvényaukción* a hozam 0,90%-ot tett ki, amely 43 bázisponttal haladta meg az utolsó januári aukción kialakult átlaghozamot. Az *5 éves kötvény* utolsó februári aukcióján az átlaghozam 1,42%-ot ért el, amely 43 bázisponttal magasabb az utolsó januári aukcióhoz képest. A *10 éves kötvényaukció* 2,50%-os átlaghozama 57 bázisponttal magasabb, mint a legutóbbi januári aukción kialakult átlaghozam.